

JUSTITSMINISTERIET

Folketinget
Retsudvalget
Christiansborg
1240 København K
DK Danmark

Dato: 27. juni 2018
Kontor: Straffulbyrdelseskontoret
Sagsbeh: Simon Toft Kristjansen
Sagsnr.: 2018-0030-1232
Dok.: 777349

Hermed sendes besvarelse af spørgsmål nr. 826 (Alm. del), som Folketingets Retsudvalg har stillet til justitsministeren den 1. juni 2018. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Kofod Poulsen (DF).

Søren Pape Poulsen

/

Anders Aagaard

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

Spørgsmål nr. 826 (Alm. del) fra Folketingets Retsudvalg:

”Vil ministeren kommentere artiklen "Næsten hvert andet overfald i fængslerne begås af psykisk syge", fra juni nummeret af "Fængselsfunktionæren"?"

Svar:

Det er afgørende, at vi beskytter dem, som hver dag går på arbejde for at sikre, at der er ro og orden i vores fængsler.

I januar 2017 nedsatte justitsministeriet derfor en task force, som er kommet med i alt 17 forslag til, hvordan sikkerheden i landets fængsler styrkes. Vold og trusler mod personalet begået af indsatte med psykiske lidelser er et af de områder, der er særligt fokus på.

Endvidere er det en central del af aftale om kriminalforsorgens økonomi 2018-2021, at sikkerheden og trygheden i fængsler og arrester skal styrkes for de ansatte.

Justitsministeriet har til brug for besvarelsen af spørgsmålet desuden indhentet en udtalelse fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, som ministeriet kan henholde sig til:

”Kriminalforsorgen arbejder langsigtet og helhedsorienteret med nedbringelse af vold mod ansatte, og siden 2015 har der været intensiveret fokus på håndhævelse af nul-tolerancen over for vold og trusler.

Aktiviteterne har været forankret såvel i kriminalforsorgens koncern som i Justitsministeriet, hvor der i 2017 var nedsat en taskforce, der havde til formål at undersøge og implementere tiltag, der skal forebygge vold og trusler mod kriminalforsorgens personale. Taskforcen fremkom med 17 anbefalinger, der rettede sig mod at øge medarbejdernes sikkerhed. Et initiativ (initiativ 12) beskæftigede sig særligt med at forebygge vold og trusler mod uniformeret personale, som må antages at være begrundet i de indsatte psykiske lidelser. Fokus for dette initiativ, som endnu ikke er afsluttet, er om vold og trusler fra denne gruppe indsatte kan forebygges i højere grad ved styrket samarbejde og udveksling af oplysninger med det psykiatriske system, øget udveksling af oplysninger om psykiske lidelser hos de indsatte internt i kriminalforsorgen og øget uddannelse af det uniformerede personale.

I initiativet inddrages viden fra en større undersøgelse af indsat-tes overgreb mod personalet, der blev iværksat i slutningen af 2017. Undersøgelsen skal blandt andet belyse sammenhængen mellem psykisk ustabilitet hos de indsatte og personalets udsat-hed for vold og trusler.

Undersøgelsen af vold og trusler mod personale falder i tre dele. De tre delrapporter forventes alle at være udarbejdet i løbet af 2018. Resultatet af undersøgelsen vil indgå i det videre arbejde med håndteringen af indsatte med psykiske lidelser, herunder afklaring af, om der i kriminalforsorgens regi er behov og mu-lighed for at etablere flere behandlingstilbud eller særlige afde-linger for indsatte med psykiske lidelser, som det foreslås i ar-tiklen. Undersøgelsens resultater vil desuden indgå i det løbende arbejde med forebyggelse af vold og trusler mod personale.

I artiklen i ”Fængselsfunktionæren” fra juni 2018 fremhæves en spørgeskemaundersøgelse blandt et begrænset udsnit af fængselsforbundets medlemmer. Det fremgår af denne undersø-gelse, at de adspurgte medlemmer vurderer, at 39 procent af alle overfald begås af indsatte med psykiske lidelser.

Kriminalforsorgen kan hverken be- eller afkræfte dette resultat på nuværende tidspunkt. Det forventes dog, at kriminalforsor-gen i løbet af efteråret 2018 kan opgøre andelen af sager om vold og trusler mod personale, hvor indsatte vurderes at være psykisk ustabil på gerningstidspunktet.

Det er ved flere tidligere undersøgelser påvist, at en betragtelig del af de indsatte i fængsler og arresthuse har aktuelle og/eller en historik med psykiske problemer eller adfærdsmæssige for-styrrelser.

Kriminalforsorgens Klientundersøgelse fra 2013 viste eksem-pelvis, at cirka 33 procent af fængselspopulationen i 2011 var registreret med én eller flere kontakter med det psykiatriske be-handlingssystem siden 1995. I en screeningsundersøgelse fra 2014 blandt en delmængde af varetægtsarrestanter i Vestre Fængsel blev andelen af indsatte med psykiske lidelser og psy-kiatriske diagnoser opgjort. Undersøgelsen viste blandt andet, at 8 procent af varetægtspopulationen i Vestre Fængsel havde en psykisk sygdom, mens 83 procent af de undersøgte varetægtsar-restanter fik stillet en anden form for psykiatrisk diagnose i for-bindelse med udredningen. En stor del af disse var misbrugsdi-agnoser.

Det skal understreges, at resultaterne fra screeningsundersøgel-sen ikke kan generaliseres til at gælde for den samlede popula-tion af indsatte i fængsler og arresthuse.

Det skal i øvrigt bemærkes, at det følger af principperne bag straffelovens § 16, at personer, der er alvorligt psykisk syge, ikke bør være frihedsberøvet i kriminalforsorgens institutioner. De skal snarest muligt søges overført til et psykiatrisk hospital i det almindelige behandlingssystem, hvor deres behandlingsbehov kan imødekommes.

I artiklen peges der på behov for screening for psykiske lidelser før indsættelsen samt oprettelse af særlige afdelinger for indsatte med psykiske lidelser. Anklagemyndigheden eller retten kan i forbindelse med straffesagens behandling bede Kriminalforsorgen i Frihed om at foretage en personundersøgelse og efterfølgende kan mentalundersøgelse eventuelt iværksættes. Den indsatte psykiske habitus har således fokus under straffesagens behandling. I forbindelse med indsættelse i arresthus såvel som i fængsel afdækker kriminalforsorgen endvidere den indsatte psykiske helbredstilstand og eventuelle tidligere behandlingstiltag med henblik på at identificere psykisk sygdom og tegn på behov for psykiatrisk bistand og med henblik på at sikre den indsatte den relevante bistand. Indsatte med alvorlig psykisk sygdom vil altid blive søgt overført til psykiatrisk afdeling. Psykisk sygdom og relevant behandling har således fokus i alle kriminalforsorgens institutioner.

Hertil kommer, at aftalen om kriminalforsorgens økonomi 2018-2021 generelt har fokus på styrket sikkerhed og tryghed for de ansatte, hvilket bl.a. indebærer, at der oprettes to nye enheder af fængselsbetjente (forstærkningshold), der med kort varsel kan sættes ind i kortere eller længere perioder til eksempelvis at standse en negativ udvikling i vold og trusler.”